

Nýggir haldarar
eiga at tekna seg
á posthúsinum.

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐRALAG

NR. 21.

LEYGARDAGIN
16. MARS 1963

36. ÁRG.

Sum fjaðursárur fuglur

Ongatið hava nakrir landsstýrismenn og nakrir landsstýrisflokkar staðið so berir, so fjararoyttir og «konpromitteraðir» sum «sjálfstýrisslandsstýri» og teirra flokkar undir orðaskiftinum á tingi um figgjarlógaruppskotið.

Eingin tordi at viðganga og enn minni at avdúka loysingarsamgongu skjalið, flokkarnir hava gingið saman um. Teir fjaldu og duldu tað sum mannsmorð. Ja, Erlendur Paturssonur aftraði seg ikki við at avsanna tað skjál, sum hann hevði hendað javnaðarmonnum sum verandi sjálfstýrisparturin av samgonguskjalinum, teir høvdu samráðst um, og hvørs part hann segði

aðlar fyra sjálfstýrisflokknar at vera samdar um.

Men so kroystur av hinum flokkunum og klístrandi seg til landsstýrissessin mátti hann ímóti 8 vitnum frá javnaðarflokkinum og vitum hjá sinum egnum monnum sum fjaðursárur fuglur fara uppá tingsins talarastól og vítna móti sær sjálvum við at merkja tað sum eitt falsum, ið P. M. Dam læs upp úr skjalinum frá honum.

Ússaligari hevur eingin landsstýrissmaður staðið, verri enn fólka flokkmenninir á sinni, tá teir fóru við hálum millum beinini av tingi og lótu Jákup í Jákupssiovu sita einsamallan eftir við loysingini

HANS B. ARGE til áminningar

Síðsta sunnudag frættust tey sorgarboð, at Hans B. Arge var farin, í sínum 67. ári.

Fyri flokk okkara er hetta ein dyggur smeltur, tí her varð ein av tryggastu stuðlum tikin undar flokkinum.

Hans verður sárt saknaður av teimum, ið stóðu honum næst. — Hann verður eisini stórliga saknaður sum tann framúrskarandi góði handverkari hann var. — Men Føroya Javnaðarflokkur, og ta fyrst og fremst felagið í Havn, vil sakna hann sum ein hin idnasta ím sín, og sum ein hin størsta idealistin innanfyri føroyska javnaðarørslu.

I sýð ár arbeiddi Hans B. Arge á Orlogsverftinum í Keyptmannahavn. Har kom hann millum javnaðarmenn, varð hugtakin av áhuga málum flokksins og kom sær upp í felagsarbeðið. Afturkomin til Føroya var tað sjálvsagt, at hann beinanvegin gjordist limur Sudurstreymoyar Javnaðarfelag, tá hetta felag var stovnað.

Hans gjordi eitt stórt og dygdar-gótt arbeði innanfelags. Í eini 17 ár var hann stjórnarlimur felagsins, og hetta var í teim árum, tá ágang-an var harðast og smár vónir vóru fyri framgongd fyri ørsluni.

Men Hans var vónrikur maður. Eingin lotan var so beisk, og einki høggið so dygt, at tað var ført fyri at koma vónina og drepa stríðshugin í honum. Hann vísti, at javnaðarhugsjónin vildi sigra at enda, um staðið varð nógv væl saman um, hana, og hann jevnaði altíð at stímbra og økja stríðshugin í partamonnum sínum.

Hetta ljósa og vónrika lyndi hans ara og stríðshugin, ið aldri doyvdist, er kanska tað, ið flokkurin hevur honum eina mest at

takka fyri. Hesar dygdir hansara vóru høvuðskrefturnar, ið bundu hitt lítla felagið saman í eina so sterka eind, at einki kundi koma samanhandið og framtíðarvónina. Og at felagið í dag er vorðið eitt hitt stórsta og sterkasta valfelag í Føroyum, hava vit eina mest honum fyri at takka.

Javnaðarflokkurin takkar Hans B. Arge fyri hansara trúgva og áhaldandi stríð fyri javnaðarhugsjónina og fyri hansara stóra og áhaldandi arbeði innanfelags.

Flokkurin lýsir við tókk frið yvir minni tínum.

J. P. Henriksen,
form. Sudurstreymoyar Javnaðarf.

P. M. Dam,
form. Føroya Javnaðarflokks.

FISKIVINNA

Brasilianski forsetin hevur lagt uppí fransk-brasilianska hummararíggjið við einum boðskriv í til de Gaulle, forseta.

Ikki bert við Føroyar er stríð um fiskmark í hesum døgum. Sum omanfyri nevnt eru forsetarnir í avvarandi londum komnir uppí fiskimarksskríð millum Frankarík og Brasilíu.

Brasilía heldur fast um, at landgrunnurin allur er fríðhaldur fyri fremmanda fiskveiðu, og tí forða brasilíansk herskip fronskum veiðuförum at koma nærri enn 95 km frá strondini. Hetta orsakaði at 3 fronsk veiðuför vórðu tikin í januar, men seinni latin leys.

Franskir fiskimenn vilja ikki akta hetta mark. Teir veiða ikki fisk; men hummara og siga, at hummarar ikki svimja, men ganga, og tí kann einki fiskimark galda hesa veiðu.

SKÚLIN

AVOLDADAR SKÚLABOKUR

Donsku skúlabøkurnar er merktar av elli, skúlin ber lýti av 150 ára gomlum bókum. Somu bókur koma út í 25—30 upplögum. Hetta er vanliga lagið, sigur Henry Holm seminariustjóri, og hann leggur aftrat:

Lærararnir áttu miskunnarleyst at rudda burtur hitt deyða tilfarði í bókunum og bert latið børnini nomið hitt aktuella tilfarið. Lærubókin skal eggja næmingarnar til sjálvstöðugt arbeðið, skal vísa til uppslagbókur og ferð eftir ferð siga: Kannið sjálvi. Greið hetta við einum domi. Lærubókin skal vera á tremur við hugskotum til sjálvsvirki. Lærubókaskrivarnir brúka tørførar serfrásagnir og ein hálvvisindalig, turran stíl, ið liggur fjart frá málheimi barnsins. Ein góð bók skal vera skrivað livandi og lætt frásigilg. Myndirnar skulu vera valdar við umhugsan og siga nakað, hava innihald. Okkara lærubókur eru fullar av tilfildigum, ofta einkisigandi myndum.

FIGGJARÆTLANIN

Fyri Tórshavnar kommunu fyri komandi figgjarár er ókt við 1,3 milj. kr. og er komn upp á 5 miljónir og slakar 400.000 kr. Nógv størrebeið standa fyri at verða gjord, og hóast skattainntøkan er ókt munandi, so er ventandi, at skattaprosentið fer nakað upp.

Tað gerst eisini fyri neyðini, at farið verður undir gerð av hinum stóra vatnbrunninum.

HUMMARAKRIGG MILLUM FRANKARÍKI OG BRASILÍU

Útbjóðing

Vegna Fuglafjarðar sóknar kommunu verður hitaverks- og sanitetsarbeðið við skúlavíðkanina í Fuglafirði boðið út alment.

Útbjóðstilfar kann fást til láns móti kr. 50 í veðhaldi frá hósdegi 21. mars 1963 frá teknistovu okkara, Áarvegur 7.

Tilboð verða avhandað aftur sama stund í afturlatnum breva-bjálva, merktur «Hitaverk og sanitet» í seinasta lagi: 17. apríl 1963 kl. 17.00, meðan teir, ið boðið hava, kunnu verða hjástaddir.

J. P. Gregoriussen,
arkitektúr, M.A.A.

DIAMANTBRÚDLEYP

Mánadagin tann 18. í hesum haldi hjúnni Marin Malena og Jóhar Løberg diamantbrúdleyp í Fámjín.

Tað eru ikki mong, ið uppliva diamantbrúdleypsdagin. Men tað tað hendir, kenst tað sum ein stóru dagur, ikki bara fyri hjúnni, men fyri alla familjuna og vinnu teirra.

Og hjá hesum diamanthjúnum kann av sonnum sigast, at Harrans boð um at nora jørdina, er gingið úr.

Ikki færri enn 16 eru bornini, og barnabarnaflokkurin er stóru.

Tað hevur ikki verið at tikið sær av lotum at føða og klæða konu og ein barnaflokk uppá 16. Ein skuldi hugsa sær, at har innan vegg var ikki pláss og kreftir til fleiri. Men, so er ikki Eisini tað orðatakið, at har sum hjartarúm er, er húsarúm, hevur diamantparið prógvað sannleikan av. Aftrat teimum 16 bornum hjá sær sjálvum hava tey fosið ein drong sum eigið barn.

Sum eitt domi um seiggið í manninum kann til stuttleika nevast, at fyri ikki so langt síðani, tá ið ein ministari var í Fámjín, vitjaði hann inn á gólvíð hjá hesum diamanthjúnum fyri at siggja, hvussu ein arbeidarafamilja, sum stríðst eitt langt liv, lívdi.

Men hann hatti bara húsmóðirina, Marin Malenu og ta eina dóttirina. Hásbóndin, um tey áttaárin, var á fjalli og rak.

Inni skein á hvørjum sprekki. Og tað var ikki tí, at tey órdu nakað um ministaravítjanina. Útkomin tóku tey vitjandi til, hvussu fyrmyndandi skindari reit var inni. Tey fingi loyvi at siggja tey ymsu rúmin í heiminum. Ordan og rein fari og eitt óroyttligt arbeidssemi hevur eyðkent heimið hjá hesum diamanthjúnum.

Og heri liggur eisini forklaringin til, at tað hevur borið til hjá teimum at fingið endarnar at rokkið saman, so at ein í dag í teirra ellisárum kann koma inn í eitt vala hús.

Hann hevur verið innløgumaðurin í mikli — fiskimaður, arbeidsmaður, jarðdyrkari og seyðamaður — og hon tóttingurkonan, ið skipaði fyri og arbeiddi sjálv, so leingi eygað var opið, so ikki bara hvørt plagg, sum maðurin brúkti, var tikið úr lagdi, men bornini gingu altíð rein og væl klædd í klæðum, sum mannan hevði lagt úr hondum — sum oftast spunnin, bundin ella vovin úr teirri góðu føroysku ullini.

Seri tú hesi hjún í dag, hevur tú ilt við at trúgva, at hann er á 83 ári og hon á 80 ári.

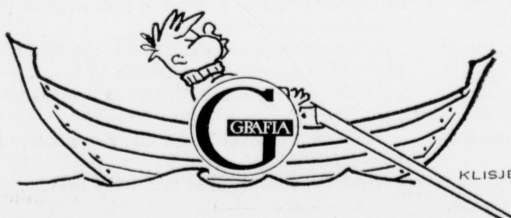
Sjúkan hevur nortíð hana nakað fast í seinastu árunum. Men hon er kortin uppi og kvik og tekur lut í arbeidinum innandura. Honum sæst ikki hogg á foti. Hann fyrir ikki at ganga fjøllini. Ímillum teir fyrstu, ið komu / í steðis, tá ið fjallaholið millum Tvøroyri og Hvabla varð vígt, var hann, hesin áttaði ára stinni seggurin.

Diamanthjúnni eru so lukkulig at vita sær øll bornini á lívi uttan eitt, og eru tey væl fyrirkomin og foreldrum til stóra gleði.

Vit heilsa hesum gomlu av døgum, men í sinninum og livskraftini enn so bragdugu diamanthjúnum og ynskja teimum hjartliga til lukku við degnum, ið er ein hátíðardagur fyri tey og okkum øll, ið hava havt ta gleði at fylgt teimum langan tein av lívi teirra.

I okkara eydnuskjum gøymist eisini ein hjartans tókk fyri fyrmyndandi starv og liv, famenningum, okkara fólki og landi til sóma.

Vinur.

KLISJEIR LÝSINGA-UPPSKOT OG MONTASJA LJÓSPRENT GUMMI- OG METALSTEMPUL